

De groepsleerkracht met een brede bevoegdheid bewegingsonderwijs in het primair onderwijs

De Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs via pabo, die in 2005 startte, heeft en had als bedoeling de kwaliteit van het bewegingsonderwijs in het primair onderwijs (po) te verbeteren en het curriculum van de pabo te ontlasten. Het is een aanvullende bevoegdheid, met ongeveer 650 afgestudeerden per jaar, voor het geven van lessen bewegingsonderwijs in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs. Dit is naast de smalle bevoegdheid die alle groepsleerkrachten hebben om bewegingsonderwijs te geven aan de kinderen van groep 1 en 2. | Toetsingscommissie Leergang Hilde Bax, Marco van Berkel, Winona Ensink en Paul Esveld

Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs

De opleiding is indertijd opgezet als een post-initieel traject en bestond uit vier blokken met een omvang van 800 studiebelastingen-uren. Tegenwoordig bestaat de opleiding uit drie blokken met een totale studiebelasting van 600 uur, die ook vaak gedeeltelijk als minor op de pabo gevolgd kan worden. Groepsleerkrachten die de opleiding geheel of gedeeltelijk post-initieel volgen zijn gedurende hun studie voor twee jaar tijdelijk bevoegd om de lessen bewegingsonderwijs te geven in alle groepen van het po.

De pabo's en de afdelingen contractactiviteiten van de hogescholen die de (post-)initieële trajecten verzorgen moeten voldoen aan landelijke eisen die zijn neergelegd in het opleidingskader, met daarin beschreven certificeringseisen en vastgesteld door het LOBO, het overlegorgaan van alle directeuren/opleidingsmanagers van de Nederlandse pabo's. De blokken van de Leergang worden gegeven door eerstegraads docenten met een alo-achtergrond.

Ieder blok bestaat uit vijf modules en kent een studiebelasting van 200 uur. Die is verdeeld over 52 contacturen,

eigen vaardigheid in diverse leerlijnen, 50-60 uren stage, inclusief voorbereiding en evaluatie, over de verschillende bouwen, tijd voor opdrachten en zelfstudietijd.

In het herziene opleidingskader van 2018 is gekozen om de Leergang te verdelen over verschillende vindplaatsen met daarbij behorende thema's. Deze zijn voor blok 1 aanbieden van (bewegings)activiteiten, blok 2 reguleren en leerhulp en voor blok 3 de vakspecialist bewegingsonderwijs.

Binnen deze thema's zijn duidelijke ontwikkellijnen te onderscheiden, met heldere certificeringseisen, zodat de opleidingen deze eenduidiger kunnen vertalen in toetsbare doelen. Ook zijn nieuwe certificeringseisen toegevoegd die de doorgaande ontwikkellijnen met toenemende complexiteit tussen de blokken goed weergeven. De certificeringseisen zijn niet meer los per blok beschreven, maar staan in een totaaloverzicht. Dit maakt de opbouw in complexiteit in één oogopslag zichtbaar. Zie voor het hele opleidingskader en het toetsingskader de bronnen.

Bedoeling en kwaliteitscontrole Leergang

De Leergang is een opleiding tot vakspecialist bewegingsonderwijs voor alle groepen in het primair onderwijs en het primair speciaal onderwijs (Wet op het Primair Onderwijs, Wet Expertisecentra voor het Speciaal Onderwijs en de Wet Hoger Onderwijs). Het streven is dat de vakspecialist functioneert als vakleerkracht bewegingsonderwijs op zijn of

De opleiding bestaat uit drie blokken met een totale studiebelasting van 600 uur

haar school voor één of meerdere dagen per week. In de praktijk komt ook vaak voor dat de groepsleerkracht met een brede bevoegdheid voor bewegingsonderwijs alleen de eigen groep lesgeeft.

De kwaliteit van de opleiding wordt jaarlijks gecontroleerd door de toetsingscommissie van de St. Post HBO. De opleiding heeft de plicht om hiervoor een jaarrapportage in te leveren volgens het toetsingskader met evaluaties van de deelnemers, het werkveld, de opleidingsdocenten en te reflecteren op de organisatie en de inhoud van de Leergang. Daarnaast vindt eens in de vier jaar een heraanvraag voor accreditatie van de Leergang plaats.

Ontwikkelingen en perspectief

Ieder jaar zijn er zo'n 650 groepsleerkrachten die de Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs met succes afronden. Dit is een grote groep met veel potentie. Met

groepsleerkrachten die ook vakspecialist bewegingsonderwijs zijn, hebben schoolleiders goud in handen. Als deze vakspecialisten aan meer klassen bewegingsonderwijs geven, kunnen zij een enorme meerwaarde hebben voor de school.

Het huidige opleidingskader van de Leergang is voor het laatst vernieuwd in 2018 en met het nieuwe Beroepsprofiel leraar lichamelijke opvoeding 2025 en de definitieve conceptkerndoelen bewegen en sport is er genoeg reden om opnieuw een innovatieslag te maken.

De vakspecialist bewegingsonderwijs kan naast lessen bewegingsonderwijs ook een bijdrage leveren aan het stimuleren van meer en beter bewegen in en om de school, kinderen enthousiasmeren om te bewegen in verschillende contexten en het bewegen in de klas een impuls geven. Bewegen en sport krijgt zo op school een prachtige plaats. ●

Bronnen

LOBO (2018). Opleidingskader 2018. Scan of klik [hier](#)

LOBO (2010). Bijgesteld toetsingskader. Scan of klik [hier](#)

Contact

h.h.t.bax@gmail.com

Hilde Bax, Marco van Berkel, Winona Ensink en Paul Esveld (CPION) zijn leden van de toetsingscommissie Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs.

Kernwoorden

Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs, tijdelijke bevoegdheid, vakspecialist bewegingsonderwijs po

Gebruik jij al de combinatie van een leerlingvolgsysteem en plansysteem in het bewegingsonderwijs?

Probeer VolgMij en PlanMij nu vrijblijvend een maand gratis!

Volg Mij en Plan Mij bieden jou de tools die je werk leuker, makkelijker en betekenisvoller maken. Het leerlingvolgsysteem Volg Mij geeft je inzicht in de beweegvaardigheid en motorische ontwikkeling van je leerlingen. Plan Mij is een handige planningstool voor je lessen, waarmee je eenvoudig je lessen kunt aanpassen en verbeteren.

VolgMij is gebaseerd op de motorische leerlijnen en reguleringsdoelen uit het Basisdocument Bewegingsonderwijs. Hiermee volg je leerlingen op verschillende niveaus gedurende meerdere momenten per schooljaar. Daardoor krijg je een nauwkeuriger en betrouwbaarder beeld van de beweegvaardigheid van je leerlingen.

Met Plan Mij kun je snel en eenvoudig je dag-, week-, maand- of jaarplanning maken. Doordat Plan Mij bijhoudt welke leerlijnen je hoe vaak hebt aangeboden, zie je in een oogopslag of je ergens wel of niet voldoende aandacht aan hebt besteed. Plannen kan zo veel gestructureerder en nauwkeuriger.

Meer weten?

Kijk op www.janlutingfonds.nl/volgmij-planmij

janlutingfonds
blijven groeien in je vak